

Prva lekcija • Lesson One

A1

KAKO SE ZOVEŠ?

Self-study learners: work with the recorded version of this exercise until you know it by heart. **Pay attention to the use of the verb forms zòveš se, zòvem se, and the pronouns ti and ja.**

A2

ŠTA JE OVO?

✂ **Replace *òlovka* with sveska, cìpela, mačka. Replace the possessive *tvòj, moj* and *njèzin* with naš, njègov, njihov, vaš.**

Replacement nouns for line 2:

Serbian Latin

òlovka > sveska, cìpela, mačka

Serbian Cyrillic

òlovka > свеска, ципела, мачка

Replacement possessives for lines 3, 4, 5:

Serbian Latin

tvòja > njègova, naša, vaša, njihova

Serbian Cyrillic

tvòja > његова, наша, ваша, њихова

Serbian Latin

moja > njègova, naša, vaša, njihova

Serbian Cyrillic

moja > његова, наша, ваша, њихова

Serbian Latin

njena > njègova, naša, vaša, njihova

Serbian Cyrillic

њена > његова, наша, ваша, њихова

☆ Examples:

Serbian Latin

2. To je sveska.

3. Da li je njègova?

4. Da, njègova je.

5. Ne, ne! Nije njègova! Naša je!

Serbian Cyrillic

2. To je свеска.

3. Да ли је његова?

4. Да, његова је.

5. Не, не! Није његова! Наша је!

Serbian Latin

2. To je *cipela*.
3. Da li je *vaša*?
4. Da, *naša* je.
5. Ne, ne! Nije *naša*! Njegova je!

Serbian Latin

2. To je *mačka*.
3. Da li je *njihova*?
4. Da, *njihova* je.
5. Ne, ne! Nije *njihova*! *Vaša* je!

Serbian Cyrillic

2. To je *ципела*.
3. Да ли је *ваша*?
4. Да, *наша* је.
5. Не, не! Није *наша*! *Његова* је!

Serbian Cyrillic

2. То је *мачка*.
3. Да ли је *њихова*?
4. Да, *њихова* је.
5. Не, не! Није *њихова*! *Ваша* је!

✎ Replace *udžbenik* with *auto*, *papir*, *pas*, *ključ* and use possessives *njegov*, *naš*, *vaš*, *njihov*.

Replacement nouns for line 2:

Serbian Latin

udžbenik > *auto*, *papir*, *pas*, *ključ*

Serbian Cyrillic

уџбеник > *ауто*, *папир*, *пас*, *кључ*

Replacement possessives for lines 3, 4, 5:

Serbian Latin

tvoj > *njegov*, *naš*, *vaš*, *njihov*

Serbian Cyrillic

твој > *његов*, *наш*, *ваш*, *њихов*

Serbian Latin

moj > *njegov*, *naš*, *vaš*, *njihov*

Serbian Cyrillic

мој > *његов*, *наш*, *ваш*, *њихов*

Serbian Latin

njen > *njegov*, *naš*, *vaš*, *njihov*

Serbian Cyrillic

њен > *његов*, *наш*, *ваш*, *њихов*

☆ **Examples:**

Serbian Latin

2. To je *auto*.
3. Da li je *naš*?
4. Da, *vaš* je.
5. Ne, ne! Nije *naš*! *Njihov* je!

Serbian Cyrillic

2. То је *ауто*.
3. Да ли је *наш*?
4. Да, *ваш* је.
5. Не, не! Није *наш*! *Њихов* је!

Serbian Latin

2. To je *papir*.
3. Da li je *vaš*?
4. Da, *naš* je.
5. Ne, ne! Nije *vaš*! *Njegov* je!

Serbian Cyrillic

2. То је *папир*.
3. Да ли је *ваш*?
4. Да, *наш* је.
5. Не, не! Није *ваш*! *Његов* је!

Serbian Latin

2. To je pas.
3. Da li je njègov?
4. Da, njègov je.
5. Ne, ne! Nije njègov! Njihov je!

Serbian Cyrillic

2. To je пас.
3. Да ли је његов?
4. Да, његов је.
5. Не, не! Није његов! Њихов је!

Serbian Latin

2. To je ključ.
3. Da li je njihov?
4. Da, njihov je.
5. Ne, ne! Nije njihov! Vaš je!

Serbian Cyrillic

2. То је кључ.
3. Да ли је њихов?
4. Да, њихов је.
5. Не, не! Није њихов! Ваш је!

✂️ Replace *pismo* with ime or pitanje (write a name or a question out on a piece of paper and use that as the object of the exchange) and use possessives njen, njègov, naš, vaš, njihov.

Replacement nouns for line 2:

Serbian Latin

pismo > ime, pitanje

Serbian Cyrillic

писмо > име, питање

Replacement possessives for lines 3, 4, 5:

Serbian Latin

tvòje > mòje, njègovo, njeno, naše, vaše, njihovo

Serbian Cyrillic

твоје > моје, његово, њено, наше, ваше, њихово

Serbian Latin

mòje > tvòje, njègovo, njeno, naše, vaše, njihovo

Serbian Cyrillic

моје > твоје, његово, њено, наше, ваше, њихово

Serbian Latin

njeno > mòje, tvòje, njègovo, naše, vaše, njihovo

Serbian Cyrillic

њено > моје, твоје, његово, наше, ваше, њихово

☆ **Examples:**

Serbian Latin

2. To je ime.
3. Da li je njihovo?
4. Da, njihovo je.
5. Ne! Nije njihovo! Naše je!

Serbian Cyrillic

2. То је име.
3. Да ли је њихово?
4. Да, њихово је.
5. Не, не! Није њихово! Наше је!

Serbian Latin

2. To je pitanje.
3. Da li je njeno?
4. Da, njeno je.
5. Ne! Nije njeno! Njegovo je!

Serbian Cyrillic

2. То је питање.
3. Да ли је њено?
4. Да, њено је.
5. Не, не! Није њено! Његово је!

A3

DOBAR DAN

SSL [self-study learners]: work with the recorded version of this exercise until you know it by heart. **Note the greetings in this conversation and the use of the different forms of the verb zvati se. Note the use of the phrase: kako se kaže.**

A4

PAS I MAČKA

✂ **Replace** *Francuz* with *Bosànac*, *Crnogòrac*, *Hrvat*, *Srbin*. **Replace** *Englez* with *Amerikànac*, *Australijànac*, *Kanađànin*; **replace** *Engleskinja* with *Amerikànka*, *Australijànka*, *Kanađànka*.

☆ Examples:

Serbian Latin

10. Da li je Džordž *Bosànac*?
11. Ne, on je *Amerikànac*.
12. A šta je Meri?
13. Òna je *Amerikànka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Џорџ *Босàнац*?
11. Не, он је *Америкàнац*.
12. А шта је Мери?
13. Òна је *Америкànка*.

Serbian Latin

10. Da li je Džordž *Crnogòrac*?
11. Ne, on je *Australijànac*.
12. A šta je Meri?
13. Òna je *Australijànka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Џорџ *Црногòрац*?
11. Не, он је *Аустралијàнац*.
12. А шта је Мери?
13. Òна је *Аустралијànка*.

Serbian Latin

10. Da li je Džordž *Hrvat*?
11. Ne, on je *Kanađànin*.
12. A šta je Meri?
13. Òna je *Kanađànka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Џорџ *Хрват*?
11. Не, он је *Канађàнин*.
12. А шта је Мери?
13. Òна је *Канађàнка*.

Serbian Latin

10. Da li je Džordž *Srbin*?
11. Ne, on je *Australijànac*.
12. A šta je Meri?
13. Òna je *Australijànka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Џорџ *Србин*?
11. Не, он је *Аустралијàнац*.
12. А шта је Мери?
13. Òна је *Аустралијànка*.

✂ In the lines referring to George's and Mary's nationalities, switch 'George' and 'Mary,' and use as replacements Fràncuskinja, and Bòsanka or Crnògorka or Hrvàtica or Srpkinja.

☆ **Examples:**

Serbian Latin

10. Da li je Meri *Fràncuskinja*?

11. Ne, òna je *Bòsanka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Мери *Фр̀анцускиња*?

11. Не, òна је *Босанка*.

Serbian Latin

10. Da li je Meri *Fràncuskinja*?

11. Ne, òna je *Crnògorka*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Мери *Фр̀анцускиња*?

11. Не, òна је *Црногорка*.

Serbian Latin

10. Da li je Meri *Fràncuskinja*?

11. Ne, òna je *Hrvàtica*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Мери *Фр̀анцускиња*?

11. Не, òна је *Хр̀ватица*.

Serbian Latin

10. Da li je Meri *Fràncuskinja*?

11. Ne, òna je *Srpkinja*.

Serbian Cyrillic

10. Да ли је Мери *Фр̀анцускиња*?

11. Не, òна је *Српкиња*.

 VEŽBE [Exercises]

B1

Replace on with *òna*, *j̀a*, *t̀i*, and replace *je* with *sam*, *si*. As you are saying each sentence, point to the person you are speaking about.

SSL: Write some names from p. 317 on pieces of paper and point to them.

1. Ko je stùdent?	1. Ко је стùдент?
2. <u>J̀a</u> sam.	2. <u>J̀a</u> sam.
3. Ko?	3. Ко?
4. <u>J̀a</u> !	4. <u>J̀a</u> !

1. Ko je stùdent?	1. Ко је стùдент?
2. <u>T̀i</u> si.	2. <u>T̀i</u> si.
3. Ko?	3. Ко?
4. <u>T̀i</u> !	4. <u>T̀i</u> !

1. Ko je stùdent?	1. Ко је стùдент?
2. <u>Òna</u> je.	2. <u>Òna</u> je.
3. Ko?	3. Ко?
4. <u>Òna</u> !	4. <u>Òna</u> !

B2

Ask each other these questions: [The answers come from A3 and A4.]

The names used below are just a few of the many possible ones from p. 317 of the *Textbook*.

1. Zòv <u>e</u> se Dobri <u>l</u> o.	1. Зòв <u>e</u> се Добри <u>л</u> о.
2. Zòv <u>e</u> se Gòrdan <u>a</u> .	2. Зòв <u>e</u> се Gòрдан <u>a</u> .
3. Zòv <u>u</u> se Džòrdž i Meri.	3. Зòв <u>u</u> се Цòрц и Мери.
4. Zòv <u>e</u> mo se Ana i Jovan.	4. Зòв <u>e</u> мо се Ана и Јован.
5. Zòv <u>e</u> se Fredi.	5. Зòв <u>e</u> се Фреди.
6. Zòv <u>e</u> se Mac <u>a</u> .	6. Зòв <u>e</u> се Ма <u>ц</u> a.
7. Zòv <u>e</u> se Zòran.	7. Зòв <u>e</u> се Зòран.

B3

SSL: work with this exercise until you know it by heart. Take a look at the names on p. 317. Pick several to use in the exercises.

B4

 Replace pencil with question, dog, cat, man, notebook, car, shoe.

☆ **Examples:**

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *question*?
2. *Question* se kàže pìtanje.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *question*?
2. *Question* се кàže пìтанјe.

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *dog*?
2. *Dog* se kàže pas.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *dog*?
2. *Dog* се кàže пас.

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *cat*?
2. *Cat* se kàže mačka.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *cat*?
2. *Cat* се кàže мачка.

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *man*?
2. *Man* se kàže čòvek.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *man*?
2. *Man* се кàže чòвeк.

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *notebook*?
2. *Notebook* se kàže sveska.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *notebook*?
2. *Notebook* се кàže свеска.

Serbian Latin

1. Kàko se kàže *car*?
2. *Car* se kàže àuto.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kàže *car*?
2. *Car* се кàže àуто.

Serbian Latin

1. Kàko se kaže *shoe*?
2. *Shoe* se kaže *cipela*.

Serbian Cyrillic

1. Kàko se kaže *shoe*?
2. *Shoe* se kaže *ципела*.

B5

Ask each other these questions. For those of you working on your own, write out the answers and compare them with the ones provided below.

1. Ka <u>ž</u> e se “studentkinja.”	1. Ka <u>ž</u> e se “студенткиња.”
2. Ka <u>ž</u> e se “profesòrica.”	2. Ka <u>ž</u> e se “професорица.”
3. Ka <u>ž</u> e se “ko.”	3. Ka <u>ž</u> e se “ко.”
4. Ka <u>ž</u> e se “bilježnica” na hrvatskom ili “teka” na bosanskom.	4. Ka <u>ž</u> e se “билежница” на хрватском или “тека” на босанском.

B6

 Pick a different name (than the one used in B3) from the list of names given on p. 317. Replace *profesor* **with** *studentkinja* **and then replace** *profesor* **with** *student*. **Also try some of the nationalities given in A4.**

The names used below are just a few of the many possible ones from p. 317 of the Textbook.

☆ Examples:

Serbian Latin

1. Ko je òva žèna?
2. Òna se zòve Grozdana.
3. A šta je òna?
4. Òna je *studentkinja* i *Srpkinja*.

Serbian Cyrillic

1. Ko je òva žèna?
2. Òna se zòve Гроздана.
3. А шта је òна?
4. Она је *студенткиња* и *Српкиња*.

Serbian Latin

1. Ko je òvaj čòvek?
2. Òn se zòve Dušan.
3. A šta je òn?
4. Òn je *student* i *Srbin*.

Serbian Cyrillic

1. Ko je òvaj čòvek?
2. Òn se zòve Душан.
3. А шта је òн?
4. Он је *студент* и *Србин*.

B7

Analysis and Discussion.

1. **Pick three examples** of feminine, neuter and masculine nouns used in the lesson.

feminine nouns:

vežba	pròfesorka	lèkcija *
вежба	професорка	лèкција *

neuter nouns:

ime	rišmo	rićanje
име	писмо	питање

masculine nouns:

pas udžbenik Amerikānac *
пас уџбеник Америка̀нац *

2. Give three examples of possessive pronominal adjectives used in this lesson.

mòje njègova njen **
моје њèгова њен **

3. What are the pronouns used in the lesson?

jā, tī, on, òno, òna, mī, vī, òni
ја, ти, он, оно, она, ми, ви, они

4. Fully conjugate the present tense of the verbs *biti* and *zvati se*.

sam, si, je, smo, ste, su
сам, си, је, смо, сте, су

zòvem se, zòveš se, zòve se, zòvemo se, zòvete se, zòvu se
зòвем се, зòвеш се, зòве се, зòвемо се, зòвете се, зòву се

* The masculine and feminine nouns given here are only a few of the words, which can be used to answer these questions correctly.

** These examples are only three of the seven possible possessive pronominal adjectives used in Lesson One; furthermore, each of the eight can be used with the neuter ending (seen in mòje), the feminine ending (seen in njègova) or the masculine ending (seen in njen).

 DOMAĆI ZADATAK [Homework]

C1

Conjugating *zvati se*

Example: Kàko se (òna) zòve?
Zòve se Sanja.

Fill in the blanks with the appropriate form of *zvati se*.

The names used below are just a few of the many possible ones from p. 317 of the Textbook.

1. Kàko **se zòveš?** (tī)
Zòvem se Nāda.

1. Ка̀ко **се зòвеш?** (ти)
Зòвем се На̀да.

2. Kàko **se zòvu?** (òni)
Zòvu se Džordž i Meri.

2. Ка̀ко се зòву? (òни)
Зòву се Џорџ и Мери.

3. Kàko **se zòvemo?** (mī)
Zòvete se Predrag i Māra.

3. Ка̀ко се зòвемо? (ми)
Зòвете се Предрaг и Ма̀ра.

4. Kàko **se on zòve?**
Zòve se Džordž.

4. Ка̀ко **се он зòве?**
Зòве се Џорџ.

5. Kàko se zòvete? (vi)
 Zòvem se Zlata.
 Zòvemo se Zlata i Željko.

5. Kàko се зòвете? (ви)
 Зòвем се Злата.
 Зòвемо се Злата и Жељко.

C2

✎ Insert the required form of the verb *biti* and your choice of: *drug*, *profesor*, *pròfesorka*, *stùdent*, *stùdentkinja* combined with *moj*, *tvoj*, *njegov*, *njen*, *naš*, *vaš*, *njihov*. Write out each question and answer in full.

These answers are just a few of the many possible ones.

Serbian Latin

1. Òna je Australijanka.
2. On je Australijanac.
3. Vi ste Francuz.
4. Ti si stùdent.
5. Ja sam pròfesorka.
6. Mi smo prijatelji.*

Serbian Cyrillic

1. Òna је Аустралијанка.
2. Он је Аустралијанац.
3. Ви сте Француз
4. Ти си студент.
5. Ја сам прòфесорка.
6. Ми смо пријатељи.*

* This is the only plural form of a noun that appears in Lesson 1 (in exercise A4). You will learn the rules for making plurals in Lesson 3.

C3

If this is the answer, what is the question?

Several of these questions could have a number of different answers.

1. Kàko se zòveš? or Kàko se zòvete?
2. Da li je pas tvoj ili moj?
3. Kàko se mačka zove?
4. Kàko se zòvete? or Šta je tvoje ime?
5. Kàko se kaže George na hrvatskom?
6. Kàko se kaže George na srpskom?
7. Kàko se kaže George na bosanskom?
8. Da li ste moj drug?

1. Како се зòвеш? or Како се зòвете?
2. Да ли је пас твој или мој?
3. Како се мачка зове?
4. Како се зòвете? or Шта је твоје име?
5. Како се каже George на хрватском?
6. Како се каже George на српском?
7. Како се каже George на босанском?
8. Да ли сте мој друг?

C4

In order to write this exercise in Cyrillic, consult the Cyrillic penmanship guide on p. 319 and work through the practice sheets on p.s 14-17. Answers below give the exercise in Cyrillic, and designate the accent-bearing syllable in capital letters (a guide for identifying the accent-bearing syllable is given below).

1. ПАС	10. ТВОЈе	19. ДРУГ [S]
2. МАЧка	11. ЊИхова	20. ЦИпела
3. ПРОфесор	12. КЉУЧ	21. ТО
4. ТКО [C]	13. профеСОрица [B, C]	22. ЈУрај [B, C]
5. ПРИјатељ [B, C, S]	14. БИЉежница [C]	23. ПРОфесорка [B, S]

6. Òвaj	15. je	24. НАше
7. ЗОВУ се	16. Па̀пир	25. сте
8. Име	17. ЂОРђе [B, S]	26. МОЈ
9. ОН	18. СВЕска [S]	27. ТЀка

In order to figure out which is the **accent-bearing syllable**, review the section in the Textbook preface, p. xvi, third paragraph where the accent system is described. The essence of it is as follows:

1. Single-syllable words, like nos. 1, 4, 9, 12, 19, 21, 26 above, bear the accent on their only syllable.
2. Nos. 15 and 25 above belong to the small number of non-accented words (see p. xvi, paragraphs 5, 6).
3. Nos. 2, 3, 5, 8, 11, 17, 18, 22, 24 have no accent mark at all, which means that their first syllable bears a falling accent.
4. Nos. 6, 7, 10, 13, 14, 16, 20, 23, 27 are marked with a rising accent, of the form ` . In such cases the syllable with the mark is the one that bears the accent.

The logic of the system for marking accented syllables will take some practice to get used to, but once you have mastered it you will always be able to tell, in both the Textbook and Grammar, which syllable is accented in any word.

C5

Translate into S:

1. Student sam.
Студент сам.
2. Amerikānac je profesor.
Американац је професор.
3. Он се зове Džordž, a она се зове Meri.
or: Njègovo ime je Džordž, a njeno ime je Meri.
Он се зове Джордж, а она се зове Мери.
or: Његово име је Џорџ, а њено име је Мери.
4. Pas je njen drug.
Пас је њен друг.
5. Ма́чка је њи́хова.
Мачка је њихова.
6. Amerikānka je profesorka.
Американка је професорка.
7. Ко је тај човек?
Ко је тај човек?